

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library

City

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRYOR AVE & McGEORGE ST.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

PK III

Ч. 61.

СУБОТА, 30. ЛИПНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JULY 30th, 1921.

No. 61.

VOL. III.

ГОНІТЬ ВІД СЕБЕ ДЕНІКІНЦІВ!

Новинки.

АМЕРИКА КАЖЕ, ЩО ПОМОЖЕ РОСІЇ, КОЛИ ВОНА ВПУСТИТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ В'ЯЗНІВ.

РИГА, 25. липня. — Телеграма вислана Гербертом Гувером, як головою американської ратунової адміністрації, в справі допомоги голодуючим і хорим Сов. Росії, зістала вручена М. Ганецькому, совітському міністрові до Латвії, і вислана ним раніше до Москви. Хоть рішене залежить від Москви, в тутешніх совітських кругах висловлюють погляд, що усяві Гувер будуть правдоподібно прийняті. Всяка поміч на велику скалю з зовні, як заявляють експерти, мусить бути оказана сечас, так як мореплавання буде ще отворене лише через три місяці.

Домагають ся освободження американських горожан.

ВАШИНГТОН, 25. липня. — Секретар Гувер повторив нині становище свого правительствасупроти оказания поміч Росії, коли в депеші до Максима Горького в Петрограді він вказав, що Злучені Держави не можуть оказати поміч, коли совітське правительство держить Американців у в'язниці. Гувер є предсідателем американського ратунового товариства.

Державний секретар Гуз вислав офіційне домагане.

РИГА, 27. липня. — Офіційне домагане державного секретаря Гуза в справі освободження американських в'язнів в Росії зістало тут вручене вчерашнім консулом Альбрехтом Леонідовим Старковим, тутешньому большевицькому міністрові.

ВАШИНГТОН, 27. липня. — Секретар Гуз вислав формальне домагане до совітських властей в справі освободження американських в'язнів в Росії.

Гувер отримав відповідь від Горького.

ВАШИНГТОН, 28. липня. — Перша відповідь на американську депешу в справі освободження американських в'язнів в Росії наспіла до канцелярії секретаря торгової Гувера сьогодні.

Відповідь є від Максима Горького і звучить так:

"Вашу депешу отримано з вдячністю. Детальну відповідь вишле з Москви предсідатель російського центрального голодового ратунового комітету".

Хліборобська академія в Казані.

МОСКВА, 18. липня ("Роста"). — Народний комісаріат освіти Татарської республіки отворив в Казані хліборобську академію, яка має на цілі виобразувати татарських інструкторів для вмілого ведення хліборобства.

РАТУНКОВА АКЦІЯ В СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ.

Максим Горький на чолі Центрального Ратунового Комітету.

МОСКВА, 20. липня ("Роста"). — В Москві зорганізовано загальний ратунковий комітет під проводом Максима Горького для несення поміч голодуючому населенню надвольтжанських губерній. Сей комітет має занятися зорганізованем внутрі Росії і за границею поміч для злагодження нужди населення в знищених посухою губерній.

Рівночасно вихала до голодом zagrożених губерній комісія з рамени Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету під особистим проводом Калініна, щоби на місці кермувати ратунковою акцією. Комісія буде займатися доставкою поміч для потерпілих, організованем місцевих ратункових комітетів, еміграцією селян з навіщених посухою губерній і взагалі організованем взаємної поміч, втягаючи до неї цілий край.

Комісія звернула ся до селян в околицях, в яких живна є добрі, щоби звернули насине, яке дало їм на весну правительством, для селян над Волгою.

Петроградська Рада Профсоюзів видала поклик до робітників, взиваючи їх до прискорення продукції товарів, потрібних для потерпілого населення. Рада рішила також видати відозву до міжнародного пролетаріату з віванем його до поміч для селян над Волгою.

Україна, Білорусь і інші радянські республіки ведуть енергичну ратункову кампанію в цілі поміч для надвольтжанського селянства.

Селянська часопись "Бідноста" взиває селян в губерніях, в яких збіже добре зародило, щоби поспішили ся з виповненем збіжевого податку а також з добровільними жертвами в користь селян полуднево-східних губерній.

Народний комісар здоровля Семашко оголосив в "Известиях" відозву до всіх добродійних організацій і приватних осіб, щоби звернули свою увагу в першій мірі на ратоване дітей в знищених посухою губерніях.

Совети згошують ся по російській гроші, зложеної в американських банках.

НЮ ЙОРК, 26. липня. — Російське совітське правительство повідомило чотирма ньюйорськими і два вашигтонськими банками, що воно є власителем більше як \$179,000,000, вложеної в сі інституції Борисом Бахметевим, який був назначений російським амбасадором до Злучених Держав перед тим, заки Совети прийшли до властей.

Видавчи нині се оповіщене, повномочник совітського правительства Чарз Рехт заявив,

що вислано до банків повідомлення остерігають їх, що вони будуть уважати ся відповідальними, коли будуть виплачувати фонди кому іншому, крім акредитованого представника совітського правительства.

ВЕЛИКЕ БЕЗРОБІТТЯ В КАНАДІ.

ОТТАВА, 25. липня. — Підчас прийдучої зими в Канаді буде найтяжше безробітє, якого не було через многи роки. Процент безробітних серед робітництва в домінії вносить нині 16.74, в той час як в липні 1920 року вносило 2.57. Число безробітних, яке є сего року в липні, рідко коли є більше підчас нормальних зимових місяців, а в липні є звичайно найбільше роботи в домінії.

Загальне число осіб без заняття в домінії обчислюють нині на 140,000. В грудні, коли такі роботи як на рілі, коло будови і т. д. кірають ся, можливим є, що перед домінією стане проблем дати занятє або вивинити 300,000 осіб.

Подібні нещасливі зими були в 1878 і 1893 рр.

Значну поміч в теперішніх відносинах дадуть живна на заході. Однак ся поміч буде лише хвилеві і вигради на зиму є далеко не рожеві.

Зеланці відкладають робітників в кожнім місці.

В той час як безробітє є загальне по цілій домінії, то природно воно є о многи більш по великих центрах. Довіронче донесене від визначного чоловіка на публічному становищі в Монреалі каже: "Тут є тепер від 20,000 до 25,000 людей без роботи, число рівнаюче ся тому, яке було минулої зими, однак з великою різницею: Минулої зими многи, фактично велика більшість, посилали трохи заощадженого гроша, на який могли перебути зиму; тепер же такі ошадности вже вичерпані і є мало або і зовсім нема нагоди забезпечити ся грошима на прийдучі зимові місяці. Сподіють ся, що з замкненем мореплавання безробітє в Монреалі дуже збільшиться".

Подібне донесене приходить з Торонто, де процент безробітних є так само за великий, коли не більший. Число працюючих зменшують і вони щодня пристають до армії безробітних.

У Венкувері положене тепер найгірше. Гірські тартаки зістали замкнені, гірництво є в застої і робітники стиснули ся до міст. Положене над Тихим океаном є так острє, що перші робітники на живна на рівнини прибули звіткам, замість зі сходу, як в нормальних часах.

Як Франція заряджує безробітє?

ПАРИЖ, 23. липня. — В півурядових органах "Пті Парізен" говорять ся, що фабрики амуніції у Франції працюють в повній силі та що вислака амуніції до Польщі і Румунії буде збільшена в двоє. Решта фабрик амуніції, які доси столяли закриті, пускають ся в рух. В сей спосіб тисячі робітників, які були позбавлені праці, одержать роботу.

Амуніція, як заявляють, є признана проти большевиків.

Генеральний страйк в Італії.

РИМ, 26. липня. — Генеральний страйк, проклямований тут крайніми партіями на знак протесту проти недавних заворушень в Гроссето і Монтеротондо, а яких убито многи комуністів і фашистів, почав ся тут нині вечером. Власть підприймають острі кроки, щоби втримати порядок.

ЛЕНІН ПРО ЗАВДАННЯ РАДЯНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ.

Привіт Леніна всеросійській конференції кооператорів "Центросоюза".

МОСКВА, 17. липня ("Роста"). — Вчора розпочали ся наради Всеросійської конференції кооператорів "Центросоюза". Голова "Центросоюза" Хинчук відчитав сїдуючий привіт, надісланий Леніном на конференцію:

"Засідаю вагій конференції привіт в імені Ради Народних Комісарів і Комуністичної Партії. Жаль мені, що я не можу прийти особисто на конференцію і представити на ній завдане кооператорів. Надію ся, що ваш давний досвід може вам розв'язати ваші проблеми згідно з загальним планом відбудови краю.

Успіх стоячої перед нами практичної праці буде залежати в великій мірі від точного означеного відношеня в товарообміні між мисьюою індустрією і хліборобством, від спосібности кооператорів через тревалу і енергичну кампанію розвинути товарообмін і заняття в нїм перше місце, та від вашої спромоги зібрати разом розкинені продукти і розвинути продукцію.

Практичне розв'язане тих проблем є найлучшим способом до осягненя нашої остаточної цілі — відбудови хліборобства, а на його основі скріпленя великої індустрії.

У своїй праці будете мусіти звернути свою спеціальну увагу на нещастє ізза невдач живн, беручи під розвагу його вплив при розв'язуваню всіх біжучих проблем. Я є певний, що хоч короткий є досвід праці серед нових умовин, совітська кооперація зуміє примітити ся до кампанії загальної відбудови, в якій кооперація буде мусіла розвинути всю свою енергію".

Новий декрет в справі кооперативного і приватного промислу.

МОСКВА, 12. липня ("Роста"). — На підставі шойно проголошеного декрету совітське правительство признає промисловим кооперативам повну свободу організації і діяльности.

Згідно з новим декретом кооперативи можуть творити на зовсім законних підставах провінційональні стоваришеня для виробу і продажі продуктів. Такі підприємства є вняті з під вивласненя в користь держави або міста, як також є вняті з під конфіскації або реквізиції.

Всі радянські власти одержали поручене давати всяку можливу поміч того рода підприємствам і узгляднювати їх при державних замовленнях.

Кооперативи не підлягають державній контролі, але будуть завідувати ся згідно з правилами, потвердженими Головною Економичною Радою.

Рівночасно оголосило совітське правительство другий декрет, на підставі якого дозволяється ся кождому горожанини отворити приватне підприємство, в котрім однак не може працювати більше як 20 робітників.

В злучі з тими декретами совітське правительство робить однак застереженє, що совітські постанови в справі платні і охорони робітників і т. д., є обов'язочними для дрібного промислу.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Київ святкує річницю освободження з під Поляків.

МОСКВА, 14. червня. — В Києві відбуло ся величаве свято з нагоди річницї освободження міста з під властей Поляків. В програму свята входили урочисті походи, концерти, представлення і віча.

Рада міста Києва вислала з сеї нагоди привітну телеграму на руки президії конгресу Комуністичного Інтернаціоналу, в якій сказано, що очікується ся заклик до активного діяння на цілім фронті всевітньої пролетарської боротьби.

Технічні школи на Радянській Україні.

ХАРКІВ. — Під теперішню пору замітний є значний зріст висших фахових наукових інститутів і політехнік.

На Україні існують під теперішню пору 4 висші технічні інститути (зреорганізована політехніка в Києві, технічний інститут в Харкові, політехніка в Одесі і гірничий інститут в Катеринославі), 4 висші наукові інститути сільського господарства (Александрівський Інститут в Харкові, селянсько-господарський відділ Київської політехніки, селянсько-господарський відділ Одеської політехніки і селянсько-господарський інститут в Кам'янці Подільській), а також селянсько-господарські технікуми.

Передовсім є замітний великий зріст технікумів, яких на Україні начисляється ся вже 54.

Спеціальні школи по суспільно-економічним питанням існують в Києві, Харкові і Одесі.

Дня 1. лютого відкрито в Харкові перше на Україні електро-технічне заведенє — електро-технічний факультет Техноложічного Інститута.

Санаторія для учеників.

Одеські "Вісти" подають: В Одесі маєт ся відкрити санаторію для учеників, в якій літо маєт бути приміщене 1000 учеників. Організує санаторію губерновіта разом з губадором відділом. Також маєт ся на приміті відкрити санаторію для 300 учителів.

ДЕНІКІНСЬКІ ДОЛЯРОХАПИ В ВІННІПЕГУ!

АГЕНТИ ПЕТРУШЕВИЧА ПЛЯНУЮТЬ ОБЛАВУ НА РОБІТНИЦІ І ФАРМЕРСЬКІ КИШЕНІ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

(Власна кореспонденція "Укр. Роб. Вісти".)

МОНТРЕАЛ, 26. липня. — Вже від довшого часу крутять ся тут якісь підозрілі панки і день в день пускають бомки між місцевими іммігрантами, що вони приїхали сюди звольоти Україну. Тими панками є: Гр. Курдлик, о. Никола Ткачук, "амбасадор" Др. Льоньо Цегельський і Ситник. Злобні язикі також говорять, що з ними в спілці є звисний продавець шерів в Стейтах о. Мереньяд.

Вже наробили "бондів" на МІЛІОН ДОЛЯРІВ і скоро їдуть на "вести" продавати, бо кажуть, що там дурійші люди і звичайно дають богато за "народні ціли". Кажуть наші "консулі", що з ними тримає "Український Голос", вже навіть стіпаю про "бонди" написав. Вони числять на темних фармерів, що ті розкуплять бонди "райт-евей", бо сего року добрі живна.

Між робітників вони не показують ся, бо кажуть, що робітники мають "мухи" в головах і бондів не куплять. І правду кажуть. Робітники вже давно справили ся з такими панками як Цегельський. Той самий, котрого робітники протнали з розбитою головою з Клівленду, той самий Льоньо, що говорив на засіданю "Народної Ради" у Відні, що селяни і робітники се "пасивна маса" і нічого не варта, нині має лице виступити перед народ і продавати якісь безвартісні бонди. Панцю, скажіть но ви нам робітникам, від кого і яким способом ви думаєте викуплювати ту Україну грішми нашими?

Якісь бандити, що обрабували українських робітників в Стейтах (диви "Народна Воля" ч. 81—82) ріжками шерами, заохали зелені канадійські долари і давай віддумувати спосіб, як би то їх виманити в робітників. В тій цілі вже сюди приїздив о. Підгорецький минулого року. Але дістав дулю!

Тому у відповідь на всі ті замахи денікінських агентів на кишені українських робітників і фармерів в Канаді повинна бути одна відповідь:

ГОНІТЬ ТУ ЗВОЛОЧ ВІД СЕБЕ НА СТО ВІТРІВ!
І. ШКЛЯРИК.

Р. В. Як допис вже була написана, автор довідав ся, що "сейлс-мени" вже опустили (вчора) Монреал о 5. год. по полудни. Партія складається ся з 3-ох людей: "інженер" Курдлик, о. офісник Н. Ткачук і ще якийсь один обманець. Цегельського мають стрінути у Вінніпегу в-редакції "Укр. Голосу".

Товариші Робітники! Не свідомий се робітником перекажіть, най цупко тримають ся за кишені.
І. Ш.

До сеї кореспонденції додамо від себе сїдуюче: Маємо певні відомости, що зазігана в кореспонденції з Монреалу денікінсько-петрушевська братія находит ся вже в Вінніпегу і плянує тут почати кампанію за збиранем стотисячного фонду між українськими фармерами і робітниками в західній Канаді.

Тому ми від себе кличемо до всіх українських робітників і фармерів в Вінніпегу і в цілій західній Канаді:

НЕ ДАЙТЕ АНІ ЦЕНТА СИМ ДЕНІКІНСЬКО-ПЕТРУШЕВИЧІВСЬКИМ АГЕНТАМ!
ГОНІТЬ ВІД СЕБЕ СИХ ЗРАДНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ ГАЛИЧИНІ!

ДРУГИЙ РАЗ! ПІКНІК ДРУГИЙ РАЗ!

Відділ Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан уряджує

В НЕДІЛЮ, 31. ЛИПНЯ В МОРС-ПЛЕЯС

ДРУГИЙ СЕГО СЕЗОНУ ВЕЛИКИЙ

ПІКНІК

Місце дуже гарне і недалеко їхати з дому. Кожий робітник і робітниця повинні прийти на сей пікнік та гарно забавитись на свіжім воздуху разом з другими товаришами. — На пікніку буде велика розігравка вартісних річий. Будуть перегози і другі спортивні забави. — Першорядна музика. — Власний буфет і свіжі перекуси. — На пікніку буде знята спільна фотографія. — Чистий дохід призначений на докінчене будови Українського Робітничого Дому в Іст Килдонан.

ЯК ІХАТИ? — Беріть Морс-Плеяс стріт-кару на Мейн стріті або на розі Редвуд і Мейн і їдьте аж на місце відки воно завертає назад, а там будуть ждати на Вас товариші, що спровадять Вас на місце пікніку. — Ідучи стріткою не забудьте поглянути на Укр. Роб. Дім в Іст Килдонан по ліворуч на розі улиці Джемсон і Ватт. Ідьте громадно і кличте своїх знайомих. Стріткара коштує тільки один тикет.